

Komisja Majątkowa: jest wyrok trybunału

2013-03-13

W środę (13 marca) Trybunał Konstytucyjny rozpatrzył wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów na podstawie których zwracano mienie Kościołowi Katolickiemu oraz Gminom Wyznaniowym Żydowskim. Trybunał umorzył postępowanie ws. zwrotu mienia Kościołowi Katolickiemu. Orzekł ponadto, że nie jest sprzeczne z Ustawą Zasadniczą pozbawienie samorządu terytorialnego prawa do udziału w postępowaniu przed komisją zwracającą gminom żydowskim mienie zagrabione im w czasach PRL.

„Coraz mniej rozumiem wyroki Trybunału Konstytucyjnego. Jedyną pozytywną rzeczą jest pięć zdań odrębnych sformułowanych w ostrym tonie przez sędziów, którzy byli zdania, że Trybunał powinien rozstrzygnąć wątpliwości w sprawie zasad funkcjonowania Komisji Majątkowej. Efekt ostateczny jest jednak taki, że sprawa Komisji Majątkowej została umorzona, a Trybunał uznał, że samorządy nie mają ochrony konstytucyjnej, co samo w sobie jest kuriozalne” – mówi Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

„Z rozmowy telefonicznej, którą przeprowadziłem zaraz po ogłoszeniu wyroku z adwokatem reprezentującym Kraków podczas posiedzenia wynika, iż Trybunał stwierdził m. in., że samorządy będą mogły w drodze skargowej odwoływać się od decyzji Komisji Regulacyjnej. Ponieważ obie Komisje działały na identycznych zasadach, daje to nam nadzieję, że będziemy mogli dochodzić w sądach swoich racji także w sprawach Komisji Majątkowej. Oby nie sprawdziły się moje obawy, że sądy powołując się na TK będą unikać tego rodzaju rozstrzygnięć. Po ostatnim rozstrzygnięciu TK w sprawie „janosikowego” i po dzisiejszym wyroku, mam nieodparte wrażenie, że sędziowie boją się rozpatrywać sprawy, których rozstrzygnięcie w jakikolwiek sposób mogłoby być niekorzystne dla Skarbu Państwa” - dodaje Jacek Majchrowski.

Przypomnijmy, że Rzecznik Praw Obywatelskich – Teresa Lipowicz wniosła o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 1997 roku o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na mocy przepisów pierwszej z wymienionych ustaw Komisja Majątkowa orzekała w sprawie zwrotu Kościołowi mienia przejętego przez państwo w okresie PRL. Druga ustawa reguluje postępowania w sprawie przeniesienia własności na rzecz Gmin Wyznaniowych Żydowskich.

Niekonstytucyjność przyjętych przez ustawodawcę rozwiązań polega – w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich - przede wszystkim na braku możliwości zaskarżenia orzeczenia wydanego przez tzw. komisje regulacyjne.

„Pozbawienie jednostek samorządowych statusu uczestnika postępowania – mimo, że często właśnie gminom rozstrzygnięcia komisji nakazują zwrot mienia odebranego wcześniej przez państwo są niezgodne z konstytucją, gdyż odnoszą bezpośredni skutek w sferze majątkowej jednostek samorządowych” – wskazywała Teresa Lipowicz.